

Col·legi Sant Josep Obrer, un abans i un després

José Antonio Villar Torrano
Director del col·legi

El 1963, la germana Rafaela Gutiérrez va aconseguir complir el somni que des de feia molts anys desitjava. La casualitat va voler que un dia que la germana va visitar la comunitat de "Sant Ramon Nonat" es comentés que, a prop d'allà, hi havia en venda una casa enmig d'una finca que podria ser ideal per a la construcció d'una nova escola.

Al moment, les germanes s'interessaren pel lloc i varen parlar amb el seu propietari, que des del 1947 era el Sr. Joaquín Freixa, qui tenia a la finca instal·lada una fàbrica tèxtil, en aquests moments en fallida. Era un senyor gran i necessitava diners abans que empitjorés la situació.

La finca estava emmurallada i tancada amb una gran porta de doble fulla artísticament construïda amb ferro forjat. Estava situada al barri de Pubilla Cases de l'Hospitalet de Llobregat. El nom del barri li ve de la casa en venda i que va pertànyer a la senyora coneguda com la *Pubilla Cases*.

Segons la història, tot això va tenir diversos propietaris: els jesuïtes fins al 1767, ja que durant el regnat de Carles III van ser expulsats d'Espanya; aquest mateix any, Josefa Casas i Clavell, coneguda com la *Pubilla Cases*, va comprar la propietat, enriquida el 1770 gràcies al comte de Darnius, propietari de la torre Picalqués. L'esmentada senyora, al 1771, va ordenar enderrocar la primitiva torre per edificar l'edifici neoclàssic que destaca avui al barri i que ni els efectes de la dominació francesa van poder disminuir-ne la majestuositat.

També durant la Guerra Civil (1936-1939) va estar ocupada per un dels bàndols, i el semisoterrani de la casa va ser utilitzat com a txeca. Al setembre de 1939, els religiosos pares passionistes van inaugurar-hi una capella en record dels veïns d'Esplugues i l'Hospitalet que van patir les conseqüències de la guerra.

L'any 1947, va passar a ser propietat del Sr. Joaquín Freixa, que és qui al 1964 la va vendre a les religioses serventes del Sagrat Cor de Jesús.

Una vista interior del pati de l'escola

Quan, el tretze de setembre de 1964, van arribar les religioses a Pubilla Cases, a primer cop d'ull, van trobar un terreny abandonat ple de matolls, xiprers altíssims i rosers que ocupava la part central del passeig, que va de la porta de ferro forjat a la casa.

La planta baixa era un àmplia sala rectangular, buida, en la qual, damunt d'una porta, hi havia un escut de pedra amb tres casetes esculpides. Això indicava que, a prop d'allà, hi havia dues cases pairals més. Al fons de la sala, el petit despatx de l'encarregat de la fàbrica, que comunicava amb els vestidors dels obrers i la fàbrica. Una escala majestuosa conduïa a la primera planta.

La primera planta va ser l'única de què van poder disposar en la seva totalitat des del primer moment. La distribució dels espais era semblant a la planta baixa: un gran saló central i, a cada costat, habitacions, de les quals dues van ser ocupades per la comunitat, i les restants, inclòs el saló, es van habilitar com a aules per impartir els nivells d'ensenyament que es cursaven en aquella època, en edats compreses entre els set i els catorze anys: ensenyament primari, ingrés (curs previ al batxiller elemental) i els quatre cursos de batxiller elemental.

Quan van tenir habilitada la segona planta, van obrir una classe més i la resta d'espai el van destinar a menjador, sala d'estar per a la comunitat i una capella provisional.

Després de desallotjar la fàbrica, atesa la quantitat d'alumnes, es van fer divisions per ampliar més classes. Les terrasses de la fàbrica van ser utilitzades com a zona d'esbarjo.

L'edifici de l'escola en una perspectiva aèria

L'any 1966, es va signar el contracte d'obres amb l'arquitecte, senyor Rivera, que va permetre aixecar l'escola nova. Es va iniciar per la zona que actualment està ocupada per educació infantil. L'escola va anar creixent i es va equipar amb dos amplis laboratoris, un de ciències naturals i un altre de física i química, i una biblioteca.

Gràcies a la visió de futur que tenien les religioses, l'arquitecte i el pare Fàbregas (sacerdot jesuïta) van preparar els fonaments per poder aixecar una nova planta, arribat el moment, cosa que es va dur a terme el curs 1997-1998.

El curs 1967-1968 es va inaugurar el col·legi nou: funcional, espaiós per fora, ampli i aprofitat per dins, amb molt bona distribució de les sales i moblat de manera senzilla però adequada. En aquesta inauguració es van fer diverses celebracions i es va poder constatar la il·lusió i les ganes de tirar endavant aquest projecte per part de la germana Rafaela Gutiérrez, el pare Fàbregas, mestres i alumnes. Es va celebrar una Eucaristia, es va beneir l'escola i es va destapar la placa, que encara es pot veure a la façana de l'escola, del carrer Covadonga.

L'escola va crear un equip de bàsquet gràcies a la germana Irene Piró. Es preocupava de confeccionar ella mateixa el vestuari i de contactar amb altres escoles per competir. Atès l'èxit d'aquesta iniciativa, es van plantejar la construcció d'un poliesportiu i una piscina climatitzada. Van començar el 1970 i es va inaugurar el 1973. A la inauguració i sota la direcció de la germana Amèlia Vivar, van assistir-hi el capellà de la Casa Mare, mossèn Anton Conill, i l'alcalde de l'Hospitalet. La directora va posar l'obra a la disposició de les necessitats del barri i l'alcalde va contestar a aquestes paraules amb un elogi a la institució que, amb gran valor i sense por al risc, havia fet possible l'obra.

El rector de la parròquia del barri, mossèn José Masdeu, va demanar a les germanes si es podia utilitzar com a espai parroquial la capella de l'escola. Per tal d'ajudar el barri, van cedir a la proposta provisionalment fins que es construís una nova església. Aquesta ha trigat molts anys a construir-se, i actualment es continua considerant parròquia del barri de Pubilla Cases, la de la nostra escola.

La gran majoria dels primers alumnes de l'escola eren fills d'immigrants del territori espanyol, Actualment rebem nens i joves d'arreu del món.

Els anys s'han anat succeint fins a arribar a aquest 2010. En aquest període de temps, ens hem anat adequant a tots els canvis, adaptant-nos a les diferents lleis d'ensenyament que el Departament d'Educació ha anat implantant per al bé de l'alumnat.

La línia pedagògica del centre també ha sofert modificacions amb el temps. Molts anys han passat des d'aquelles primeres cartilles amb les quals ens ensenyaren a llegir: "la `m` amb la `a`, `ma`..."

L'ensenyament ha canviat considerablement amb el temps. La rigidesa acadèmica del passat, l'estricta disciplina de les classes, on la memorització i la repetició era la metodologia de l'aprenentatge, ha deixat pas a una relació més propera entre mestre i alumne.

Actualment, la comprensió i la interrelació de coneixements ajuden a assimilar i interioritzar tot allò que s'aprèn. Entendre i establir lligams amb coneixements previs, alhora que es treballa la memòria, però una memòria comprensiva, faciliten l'aprenentatge.

L'estil educatiu de la nostra escola té com a base el caràcter propi del centre, de manera que eduquem els infants i joves inspirant-nos en els valors evangèlics, tot creant un ambient acollidor on els nens puguin desenvolupar la seva capacitat d'aprenentatge i la seva formació personal i interpersonal.

L'ordre dins les aules, a les files, als desplaçaments, la disciplina en el treball i en la relació amb els altres proporcionen l'ambient adequat per aconseguir els nostres objectius.

Potenciem la cultura de l'esforç, la constància en el treball, el treball ben fet, l'auto-superació, el respecte i la col·laboració amb l'altre, sempre tenint en compte les limitacions de cadascú, atenent a la diversitat en tots els seus àmbits.

Disposem d'un gabinet psicopedagògic que fa un seguiment de tots aquells alumnes que presenten dificultats d'aprenentatge. Els membres d'aquest equip detecten les diferents necessitats educatives dels nostres alumnes i orienten els tutors sobre el tractament més adequat a seguir en cada cas.

Adaptem la metodologia a les possibilitats reals i les necessitats de cada alumne. També es fan desdoblaments en algunes classes i reforços amb un grup reduït d'alumnes, per tal de tractar millor la diversitat.

La pràctica de destreses, habilitats i tècniques de treball faciliten l'aprenentatge. Segons l'edat i preparació, es desenvoluparà l'observació, l'exploració, la manipulació d'objectes, l'experimentació, la investigació i les relacions interdisciplinàries.

L'acció tutorial és molt important per aconseguir una eficaç coordinació pedagògica entre tots els mestres i professors que treballen amb cada grup classe. Això també garanteix la visió global de la maduració personal de l'alumne i del progrés en el seu aprenentatge. Setmanalment, es realitzen tutories individuals i grupals per reorientar i aconsellar sobre la trajectòria que cada nen o grup classe va seguint.

A més de continguts, considerem també molt important l'adquisició d'hàbits i de valors que ajudin a aconseguir una formació integral dels nens que els doni seguretat i els permeti relacionar-se amb els altres i millorar la convivència. Es treballa l'autoestima i el respecte cap a un mateix i cap a l'altre, com a valors que permeten el reconeixement de les diferències entre les persones i la seva acceptació.

Aspirem a fomentar en els alumnes la coherència entre el que s'aprèn i el que es fa, entre el que es diu, el que es pensa i el que es realitza; i pretenem que passin de saber raonar i actuar a saber ser i conviure.

Transmetem confiança i senzillesa en el tracte amb els nostres alumnes a través d'una relació propera i autèntica. Quan un alumne percep que l'aprecien i confien en ell, és capaç de desenvolupar les seves millors qualitats.

Mantenim un contacte directe i continuat amb les famílies per mantenir-los informats del progrés dels seus fills. A més de les reunions que s'efectuen cada principi de curs, es fan entrevistes periòdiques i se segueix el programa FEAC (Família escola acció compartida). El FEAC són unes trobades entre pares i mestres o professors per tractar qüestions no acadèmiques, temes que ens preocupen a tots sobre l'educació dels nens i nenes i on es poden compartir experiències que són molt enriquidores per als altres.

Ara s'inicia un nou canvi amb la incorporació de les noves tecnologies a l'aula, tant en la metodologia que s'empra com en el sistema de treball dels alumnes. Les perspectives de futur de l'escola, actualment, són evolucionar al mateix ritme que evoluciona la societat.